

JISQS BỤ IHE NILE NYE ANYỊ

Ndi Kọlọsị 1:9-29; 2:9-19

IHE-ÒMÙMÙ 410

Nke Ndi-etiti

AMA-OKWU IBU N'ISI: "Gi onwe-gi emewo elu-igwe na uwa site n'ike uku Gi na site n'ogwe-aka-Gi eseteri eseti: ọ dịgh ihe ọ bụla kariri Gi ime" (Jeremaia 32:17).

Onye-Ozi Kwesịrị Ntụkwasi-Obi

Na mgbada ndagwurugwu nke osimiri Laikos nke dị na Asia Minor, ka ndi Òtù Kraist bi nime Obodo Kọlọsị nke ihe na-agara nke oma. Onye Ozi ha kwesiri ntukwasị-obi bụ Epafras, onye ji inụ-ọkù na okwukwe na-arịọrọ ha arịrịọ ka ha wee zue oke buru kwa ndi na emezu uche nile nke Chineke. Okpukpe ugha apụtawo ihè n'obodo Kọlọsị, mgbe Epafras hukwara na ndi òtù Kraist ahụ nọ na ihe egwu nke puru ibupu ha n'okwukwe ha kweere nime Kraist, o wutere ya. Mgbe Epafras gara ogologo njem site n'osimiri iga hụ Pọl na Rom, o wee gwa Pọl mkpa nile nke chọchị ahụ dị na Kọlọsị.

Ijere Chineke Ozi

Pọl nọ n'ulo-mkpọrọ dika onye mkpọrọ, ejiri udò igwe kegide ya na otù onye-agma ka ọ na eche ya nche, ma atugh mụọ ya mkpọrọ. Ọ nwere onwe-ya nime Onye-nwe-ayi, Chineke wee mee ka ọ dirị Pọl mfe ibiri n'ulo nke ọ na-akwụ ugwo ya ebe ọ nọ na-akuziri ndi nile biakutere ya imụ ihe banyere Jisqs. Ma eleghị anya ọ bụ n'ulo ahụ ka Pọl sitere dee akwukwo ozi ufodu nke bụ kwa ihe na-agba ume na inye-aka nye ndi Kraist nọ ebe nile. Ka ayi chee echiche banyere ndu Pọl n'ije ozi Chineke mgbe ọ bula ayi na-enwe onwunwa ikwu si na ayi apughị ime nke a ma-ọbụ nke ozọ a n'ọlụ nke Ozi-Ọma. Ọ bụ ezie na ayi puru ibu ndi na-agbasighi ike n'anụ arụ ayi puru ibu ndi na-enweghi akụ na ubà, ayi puru ibu ndi na-enweghi otutu talent, ma ayi ga enwe agbam ume ma ayi chee echiche banyere Pọl. Ọ nwere ihe-mgbu na aru-ya. ọ nweghi kwa ego ma ọ bughị nke o nwetara site n'ikpa-akwà na nke ndi eyi-ya nyere ya. Ọ dị oge Pọl bụ onye mmehie, ma ọ diwo ike ilu ọlụ Chineke ugbo a n'ihì na o nyefewo ndu-ya n'aka Onye-new-ayi Jisqs. Site n'inye aka Chineke, ayi onwe-ayi puru ime ihe uku ra otù a.

Imata Chineke

Epafras gwara Pọl okwukwe nke ndi dị na Kọlọsị nwere nime Kraist Jisqs, ihu-n'anya di n'etiti ha, na olile-anya di ndu ha nwere maka Elu-igwe. Mgbe Pọl nuru akuko oma banyere ihu-n'anya na okwukwe ha, ọ wee kpere ha ekpere. Ọ dere ha akwukwo igba ha ume ka ha kpere Jisqs maka enyem-aka. Ihe mbu di Pọl n'obi bu ka ndi Òtù Kraist ndia di na Kọlọsị mata uche Chineke nwee kwa amam-ihe Chineke dika ekpughere ya na Baibul. Ọ kpere ekpere ka ha nwe-ike ighota ihe nile nke ime mụọ. Imara uche Chineke na-eme kwa ya ka enyere ha aka ije ije, ma-ọbụ ikpa agwa, dika ezi ndi otù Kraist, wee buru kwa otuto na ngozi nye Ozi-Ọma. Otú ahụ ka ọ di kwa taa: Imata uche Chineke na-eme kwa ya ga enyere unu bu umu okorobia na umu agboghobia bu ndi otù Kraist aka ibi ndu na-atọ Onye-nwe-ayi utọ n'uzọ nile.

Ndu Ebighi-ebi

Pọl kpere ekpere ka ndi Kọlọsị ahụ buru ndi na-amị mkpuru n'ezi ọlụ nile, nke putara na ha ga ewere ohere oma ọ bula ha nwere ji lura Onye-nwe-ayi ọlụ. Ọ kpere ekpere ka ha wee na-aga n'iru na omuma nke Chineke, na-amuta ihe banyere Ya gaa n'iru. I matawo oké nkweghachi ugwo ọlụ nke omuma Chineke na-eweta? Ọ na-eweta ndu ebighi-ebi, n'ihì na Jisqs n'Onwe-Ya kpere n'ekpere Ya nye Chineke Nna si: "Nka bu ndu ebighi-ebi ahụ, ka ha mara Gi, Nke nani Gi bu ezi Chineke, mara kwa Onye I zitere, bu Jisus Kraist" (Jon17:3). Ayi matara ihe banyere Chineke site n'oge ayi bu umu ntakiri. Oge wee rue mgbe Chineke meturu ayi aka n'obi maka ihe oyo ayi mere. Ọ buru na ayi ekwue okwu ugha, ọ buru na ayi ewee iwe wee tie nwa-nne ayi ihe, Chineke na-eme ka ayi mata na ikpe mara ayi. Ọ choro ka ayi kpee ekpere riu Ya ka Ọ gbaghara ma zoputa kwa ayi. Mgbe ayi toruru ogo igu na ighota mkpuru okwu nke Baibul, ayi wee guta na Chineke huru ayi n'anya wee nye Okpara Ọ muru nani Ya ka Ọ nwua n'ihì ayi. Ayi na-agu na Chineke nwere obi-oma; Ọ bu ezi

Chineke nke ji nwayo na-eleta onye o bula nime ayi. Site na mmekorita ayi na Chineke ayi na-amuta idi-mma Ya. Mgbe ayi no na nsogbu ayi kpee ekpere Chineke na-enyere ayi aka. Site n'uzo ndia: site na amam ikpe nke mmehie, site na nzoputa, site n'igu na imu Baijul, imuta ihe site n'ihe na-eme-eme, amam-ihe ayi na imata Chineke ewee na-eto-eto.

Ogologo Ntachi-Obi Na Onu

Pol kpere ekpere ka ha di ike na ntachi-obi na ogologo ntachi-obi. Site notu n'ime nkuzi nke Jisos, "Na ntachi-obi-unu unu ganata nkporu obi-unu" (Luk 21:19), ayi na-amuta na ntachi-obi di mkpa nke uku na ndu nke onye Kraist. O kwesiri ka ayi na-enwe ntachi obi n'ihe nile nonodu o bula o kwesi kwara ka ayi nwe ntachi-obi nye ndi eyi na ndi otu ayi. Mgbe olu gi na-agaghi nke-oma, mgbe unu umu okorobia na-ewu ulo nunu ma ihe eji akunye ntu (Hama) agbupu kua gi n'aka ma-obu ebe ana-akunye ntu ewee chipu nonodu ya, o buru na-emewo ka ekpere Pol mezue na ndu-gi, i ga-agba nkiti nwe kwa iru-utu. Mgbe ndi eyi-gi na-achoghi inyere gi aka, umu akwukwo ibe-gi ewee na-ekwu okwu asi megide gi, i gana ekpere ha ekpere. Ma n'oge nile ihe ndia na-agazighi nke oma, i nweghi kwa obi ebere nye onwe-gi, i na-ejuputa nonu, i ga-ekele kwa Chineke na ndu-gi puru ibu ihe otuto nye Ya na ozi oma.

Onye-Nzoputa Ayi

Jisos bu mmalite na ogwugwu nke nzoputa ayi. O bu mmalite mgbe o gbaghara ma were kwa Obara Ya di oke onu ahia kpuchie mmehie ayi. O bu nsotu ma-obu ngwusi nke nzoputa ayi O ga-abia n'ime mbara elu-igwe ikporo ayi ka ayi binyere Ya ebighi-ebi. Jisos bu onyinyo nke Chineke Nna onye ayi na-adighi ahu anya. Jisos putara ihe n'anu-aru n'ihe ana-etinye nri anu-ulo na Bethlehem (Ndi Hibru 1:6). O biri ndu ma je kwa ije n'ala Palestine, nwua onwu n'elu obe, si-kwa na ndi nwuru anwu bilie, ma rigoro kwa n'elu-igwe. Ayi mara ka Jisos di n'ih na ndi ahu Ya na ha biri mgbe O no n'ua dere ihe banyere Ya, ayi na-agu kwa ya na Baijul. Chineke di otu aka ahu Jisos di inwe obi-oma, inwe obi ebere, ihu n'anya (Ndi Hibru 1:3)

Onye Okike

Jisos bu onye eburu uzo mu n'etiti ihe nile ekere ekere. Nka putara na, O diriji adi tutu ekee madu o bula. Jisos nori mgbe nile. Nka bu ihe omimi. Ayi apughi ighota ya, ma ayi kwere na nka n'ih na Baijul ekwuwo otu ahu. Jisos na Chineke nori n'oge okike ihe nile, Ya na Chineke soro kee ihe nile (Ndi Hibru 1:10; Jon 1:3). O kere ihe nile nke di n'Elu-igwe n'elu na uwa nokpuru -- anyanwu na onwa na kpakpando; na ahija, na osisi na okoko osisi; na anumanu na ihe nile di ndu. O kekwaro ihe ndi ana-adighi ahu anya—ike na ichi-isi nile, ma-obu obodo nile. Ayi apughi ihu ike ma-obu ichi-isi o bula, ma ayi matara na ha di adi. Ihe ndia nile ka Jisos kere nonwe-Ya. O bu kwa n'ih ochicho Ya ka o kere ha (Nkpughe 4:11), site kwa n'ike-Ya, ihe ndia nile na-adigide na-anogide kwa otu ebe. Ha di otutu bu nchoputa nke madu nke na-emegide Baijul banyere nto-ala nke uwa, ma na agbanyeghi ihe akwukwo ndia na-ekwu, ayi matara na Baijul bu ezi okwu (Ndi Rom 3:4).

Isi Nke Ihe Nile

Jisos bu kwa isi nke nzuko Ya. Nzuko ahu abughi ulo ahu nke ayi na-eke ofufe n'ime ya. O bu choochi nke ana-adighi ahu anya nke ndi nwere nzoputa. O bu choochi nke ndi eburu-uzo muputa, ndi edeworo aha-ha n'akwukwo n'elu-igwe (Ndi Hibru 12:23). Gini, ka i chere, bu ihe o jiri masi Chineke ime ka Jisos buru Onye Mb-Di-Mkpa, Onye kachasi mkpa, Onye bu isi ihe nile? N'ih na Jisos jikeere inwu wusi-kwa obara-Ya n'elu Obe ka O wee mezue atumatu nke Chineke banyere nzoputa. Ochicho Chineke bu ka madu nile na ihe nile, ma ahija ma anumanu, ka eweghachi ha n'idakota n'atumatu nke-Ya banyere uwa nile dika o di na ogige Eden, Jisos mere ka nka di mfe mgbe O nwuru n'ih mmehie ayi.

Iche Ayi N'iru Ya Na-enweghi Ihe Ita-Uta

Ndi no na Nzuko ahu di na Kolos, ndi bu kwa ndi ajo omume n'oge gara aga, bu ndi akpobataworo n'ibu eyi nke Chineke site nonwu Jisos n'elu obe. Mgbe oge ga-abia ka ha zaa-ajuju banyere ndu ha, Jisos ga-eche ha n'iru Chineke na enweghi ihe ita uta ma o buru na ha nogidere n'uzi Oma Jisos. N'ebe ozu n'Akwukwo Nso na-agwa Ndi nke Kraist na Jisos "puru iche unu nche ka unu ghara isu ngongo, na iguzo unu n'iru ebube-Ya nadighi ita uta n'oke obi-uto" (Jud 24).

Olile Anya Nke Ozi Qma

Pól kúziiri ndi ahụ ka ha gbaa mkpọrọgwụ bụrụ kwa ndị atọworo ntọ-ala n'ime okwukwe ka ha ghara ịbụ ndị ana-adọpụ site n'olile-anya nke Ozi Qma. Gịnị bụ olile-anya nke Ozi Qma ahụ ? Ọ bụ olile-anya na otù ụbọchị ayị ga-anọ n'elu-igwe ikere oke na otuto nke Jisọs nwere n'ebe Nna nọ. Pól kwuru sị na ezi-okwu ahụ na Jisọs na-ebi n'ime ndi Ya nke Ọ zọpụtara bụ ihe ịtụ-n'anya. N'ezie ayị apụghị ighota otú Jisọs si na-ebi n'ime obi ayị, ma ayị ghotara na Ọ na-ebi n'ime obi-ayị n'ihì na ayị na-enwe mmetụta nke nnonyere Ya n'ime ayị. Ya mere ọbụrụ na ayị emeghe obi ayị ka Jisọs biri n'ime ya oge nile, otù ụbọchị ayị na Ya ga anọ n'Elu-igwe.

Ozizi Ugha Nile

Akwụkwọ ozi nke Pól dọrọ Ndi Kraist ahụ dị na Kọlọsị aka-na-ntị ka ha lezie anya maka ndi ahụ na-agbalị-sike ime ka ha dabere n'ịtụkwasi-obi na ncheputa ma-ọbụ èchichè nke madu--ome-na-ala na okwukwe nke madu na-atụkwasi-obi n'ihì nzọpụta nke mkpụrụ-obi ya. Ọtụtụ madu achọghị iweda onwe-ha ala isoro ụzọ nzọpụta nke Chineke nyere, ụzọ ahụ “nke nāmụ aga n'iru n'iru rue mgbe ebighi-ebi bọchara” (Ilu 4:18); ha na akwara onwe-ha ụzọ, ma nke a na-eduba n'ọchịchiri na ọgba-aghara. Ana-adọ ndi Kraist aka-na-ntị pụrụ iche banyere ndi ahụ na-asị na ayị aghaghị idebe usoro na ememe nile nke iwu Moses, ma Baịbụl na-ekwu sị na “site n'ọlụ nile nke iwu ọ dighị madu ọ bụla agāgụ n'onye ezi omume n'iru Ya” (Ndi Rom 3:20). Ana-adọ ayị aka-na-ntị banyere ndi ahụ na-agonari na Jisọs bụ Ọkpara Chineke Onye ịbara n'ụwa ịnwụ ma bilie kwa ọzọ ịzọpụta ayị ná mmehie ebe ọ bụ na Baịbụl na-ekwu sị, “Onye ọ bụla nke gēkwuputa na Jisọs bụ Ọkpara Chineke, Chineke nānọgide n'ime ya, ya onwe-ya nānọgide kwa n'ime Chineke” (I Jón 4:15). Ana-adọ ayị aka-na-ntị megide ndi ahụ na-asị na mmehie adighị, na ekwensu bụ nọọ ajo nkwa gide, ma Baịbụl na-ekwu na “Ajo omume nile bụ mmehie” (I Jón 5:17), na-ekwu kwa sị, “Onye ahụ nke nēkuru unu ga ikpé, bụ ekwensu, dika ọdum nāgbọ ụja, ọ nējeghari, nāchọ onye ọ gēlomi” (I Pita 5:8). Ana-adọ kwa ayị aka-na-ntị megide ndi ahụ kweere na ibu ọny, ma-ọbụ iri nri ụfọdụ pụrụ iche, ma ọbụ egwuru-egwu na-eme ka arụ sie-ike, ma-ọbụ iga omimi n'ịtughari uche na iche èchichè ga-eweta nkweghachi ụgwọ ọlụ-oma, ma Baịbụl na-ekwu sị; “Ala-eze Chineke abụghị oriri na ọñụñụ, kama ọ bụ ezi omuma na udo na ọñụ n'ime Mọ Nsọ (Ndi Rom 14:17); na-ekwu kwa sị : ọnwunwa nke arụ bara urù nye ihe ntà; ma nsọpuru-Chineke bara urù nye ihe nile, ebe ọ nwere nkwa nke ndụ, ma nke ndụ ugbu a, ma nke gaje ịbja” (I Timoti 4:8). Na nke ikpe azụ ana-adọ ayị aka-na-ntị megide ndi ahụ na-adighị ewere Kraist dika “Isi, Onye arụ nile, ebe esitere na nkwonkwo-ya na akwara-ya nile nyezu ya ihe jikọ kwa ya n'otù, o sitere na Ya nāba uba nke Chineke”.

AJUJU

1. Gịnị ka Pól kpere ekpere ka o juputa nime Ndi Kraist nọ na Kọlọsị?
2. Gịnị bụ ihe abụa ahụ Pól kpere ekpere ka eji gbaa ha ume?
3. Ọnye ka Jisọs di na ụdị Ya na oyiyi Ya?
4. Ọnye ka Ya na Jisọs nọ n'oge okikè ihe nile?
5. Gịnị mere Chineke Nna jiri mee Jisọs Isi ihe nile?
6. Gịnị bụ ihe-ịtụ-n'anya nke Ozi Qma?
7. Ọlee ndi ka Pól gwara ndi Kọlọsị ka ha kpachapuru anya maka ha ?
8. Gịnị ka ncheputa èchichè nke madu putara ? Gịnị bụ ome-na-ala?
9. Ọnye bụ Isi nke arụ nke ndi ahụ kwere na Kraist?